

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультети	Дизайн середовища	Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Кафедра	Архітектури	Рік навчання	3
Галузь знань	19 Архітектура та містобудування	Вид дисципліни	Вибіркова
Спеціальність	191 Архітектура та містобудування		

ПСИХОЛОГІЯ ТВОРЧОСТІ

Семестр 5 (осінь 2022)

1 вересня — 14 грудня

Викладач	БІЛЬДЕР Наталя Трифонівна, доцент ХДАДМ
E-mail	Natbilder@gmail.com
Заняття	За розкладом.
Консультації	За розкладом.
Адреса	м. Харків, вул. Мистецтв 11, корпус 3, поверх 2, к. 203.
Telegram	+380999193745

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є група у telegram: тільки у робочі дні й у робочий час з 9:00 до 18:00.

Методичні матеріали для поточних занять викладач надсилає у групу telegram;

Роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача (Natbilder@gmail.com).

Умови листування:

- 1) в темі листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено — PS+KR);
- 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається — анонімні листи розглядатися не будуть;
- 3) файли підписувати таким чином: дисципліна, курс, ОПП, прізвище_№ завдання;
- 4) розширення: текст — doc, docx.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна не має обов'язкових передумов для вивчення.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Методичні рекомендації

Більдер Н. «Психологія творчості»: методичні рекомендації для організації аудиторної і самостійної роботи. Харків, ХДАДМ, 2017. 35 с.

Розширений список літератури наведено у методичних матеріалах для вивчення дисципліни «Психологія творчості». Також на заняттях викладач може порекомендувати додаткові джерела інформації.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Додаткові методичні матеріали для поточних занять викладач надсилає у групу telegram.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Комп'ютерна техніка з можливістю виходу до мережі Інтернет.

Блокнот для конспекту, ручка.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою курсу «Психологія творчості» є становлення гуманітарної культури особистості, активізацію інтересу до глибинних сфер людського «Я», розкриття загальних закономірностей та механізмів творчої діяльності, усвідомлювання проблем формування особистості, а також – свідоме засвоєння теоретичних засад психології творчості для подальшого застосування їх не тільки в професійній, але й у повсякденній практичній діяльності з метою створення цілісного продукту при проектуванні архітектурних об'єктів та об'єктів благоустрою з високими споживчими властивостями.

Завдання дисципліни — сформувати в студентів професійну компетентність в основних питаннях психології творчості, настанову на безперервність навчання і особистісне зростання, створення умов для оволодіння навичками само актуалізації, що сприяє впровадженню загальноєвропейського принципу «освіта через усе життя».

Дисципліна забезпечує: **інтегральна компетентність (ІК)** — здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері містобудування та архітектури, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, на основі застосування сучасних архітектурних теорій та методів, засобів суміжних наук, виявляти структурні й функціональні зв'язки на основі комплексного художньо-проектного підходу.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК02. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК07. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК08. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, їх місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК01. Усвідомлення соціально-економічних і культурних аспектів архітектури та містобудування.

СК03. Усвідомлення особливостей розвитку історичних і сучасних стилів в архітектурі, містобудуванні, мистецтві та дизайні України та зарубіжних країн.

СК07. Усвідомлення основних законів і принципів архітектурно-містобудівної композиції, формування художнього образу і стилю в процесі проектування будівель і споруд, містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів.

СК10. Здатність до участі в підготовці архітектурно-планувальних завдань на проектування, в організації розробки архітектурно-містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних проектів.

СК11. Здатність до ефективної роботи в колективі, а також до співпраці з клієнтами, постачальниками, іншими партнерами та громадськістю при розробленні, узгодженні і публічному обговоренні архітектурних проектів.

СК16. Усвідомлення загальних теоретичних, методичних і творчих засад архітектурного проектування.

СК19. Здатність застосовувати теоретичні основи дизайну архітектурного середовища для розв'язання складних спеціалізованих задач.

СК20. Здатність застосовувати теоретичні основи ландшафтної архітектури для розв'язання складних спеціалізованих задач.

Програмні результати навчання з дисципліни «Психологія творчості»

(нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання (РН):

ПР04. Оцінювати фактори і вимоги, що визначають передумови архітектурно-містобудівного проєктування.

ПР05. Застосовувати основні теорії проєктування, реконструкції та реставрації архітектурно-містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів, сучасні методи і технології, міжнародний і вітчизняний досвід для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування.

ПР06. Збирати, аналізувати й оцінювати інформацію з різних джерел, необхідну для прийняття обґрунтованих проєктних архітектурно-містобудівних рішень.

ПР09. Розробляти проєкти, здійснювати передпроєктний аналіз у процесі архітектурно-містобудівного проєктування з урахуванням цілей, ресурсних обмежень, соціальних, етичних та законодавчих аспектів.

ПР11. Застосовувати художньо-композиційні засади в архітектурно-містобудівному проєктуванні.

ПР12. Застосовувати сучасні теоретико-методологічні та типологічні підходи до вирішення проблем формування та розвитку архітектурно-містобудівного та ландшафтного середовища.

ПР16. Розуміти соціально-економічні, екологічні, етичні й естетичні наслідки пропонуваніх рішень у сфері містобудування та архітектури.

ПР18. Знати особливості участі в архітектурно-містобудівному конкурсному проєктуванні.

ПР21. Бути спроможними нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах.

ПР22. Формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти організації та керувати професійним розвитком осіб та груп.

ПР23. Мати здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Основна спрямованість дисципліни визначається вивченням психологічних особливостей художньо обдарованої особистості і здійснення зв'язків різних видів мистецтва на основі єдиних духовних коренів, як ланок «креатосфери» — сфери духовного розкриття особистості в художній творчості.

Дисципліна вивчається протягом 5 (осіннього) семестру 3-го курсу (3 кредити ECTS, 90 навчальних години, в тому числі 30 годин — аудиторні лекційні заняття та 60 години — самостійні). Всього курс має 2 модулі та 8 тем.

Осінній семестр: 15 — лекцій (30 годин), 60 години — самостійні.

ПСИХОЛОГІЯ ТВОРЧОСТІ

Тема 1. Актуальні проблеми психології творчості

Тема 2. Творчість особистості у дзеркалі історії психології та культури

Тема 3. Психофізіологічні основи творчості

Тема 4. Психологічні особливості художньо обдарованої особистості

Тема 5. Методи дослідження творчості

Тема 6. Методи навчання творчості
 Тема 7. Проблеми стимуляції творчої діяльності
 Тема 8. Творча особистість і суспільство

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом лекційних занять. Практичні, семінарські та лабораторні заняття не передбачені. Поза аудиторна робота студента спрямована на самостійну роботу з джерелами літератури та закріплення лекційних тем. Зміст самостійної роботи складає пошук додаткової інформації та її аналіз, підготовка до контрольної роботи, яка виконується в аудиторії (1 модуль), виконання контрольної роботи на основі вивчення обраної монографії (2 модуль), складання заліку.

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять необхідно вимкнути звук мобільних телефонів як студентам, так і викладачу. При обговоренні питань дисципліни під час лекцій вітається власна думка з теми заняття, аргументоване відстоювання позиції.

У разі непередбачуваних обставин в умовах воєнного стану тощо викладач має перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю із завідувачем кафедри та студентами.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНОСТІ

Пропускати заняття без поважних причин недопустимо (причини пропуску мають бути підтверджені). Запізнення на заняття не вітаються. Якщо студент пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та під час складання заліку відповісти на ключові питання.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, публікації тез, при виконанні контрольної роботи, складанні заліку). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ

Тиждень	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
1	2	3	4	5	6	7
1	1. Актуальні проблеми психології творчості	лекція	Сутність творчої діяльності, її загальна характеристика	2	Контрольна робота	Виконується в аудиторії, письмово
2		лекція	Поняття про художню творчість. Творчий процес як предмет художньої творчості.	2		
3		лекція	Творчість особистості у дзеркалі історії психології та культури	2		
4		лекція	Психофізіологічні основи творчості	2		

5		лекція	Особливості творчої діяльності особистості на різних етапах онтогенезу	2				
6	4. Психологічні особливості художньо обдарованої особистості	лекція	Поняття «творча особистість» та «художньо обдарована особистість»	2				
7		лекція	Психологічні проблеми художньо обдарованої особистості	2				
8	5. Методи дослідження творчості	лекція	Експериментальні методи традиційної психології	2	Контрольна робота	Виконується протягом семестру під в ході самостійної роботи		
9		лекція	Діагностування загальних художніх здібностей	2				
10		лекція	Дослідження мотивів творчої діяльності	2				
11	6. Методи навчання творчості	лекція	Методи розвитку креативності особистості	2				
12		лекція	Умови і фактори розвитку художньої творчості	2				
13	7. Проблеми стимуляції творчої діяльності	лекція	Сучасні методи стимуляції творчої діяльності.	2				
14	8. Творча особистість і суспільство	лекція	Соціально-психологічні умови творчої діяльності	2				
15		лекція	Дизайнерські колективи як приклад творчого мікросередовища.	2				

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ ТА САМОСТІЙНА РОБОТА

МОДУЛЬ 1	МОДУЛЬ 2	ЗАЛІК	ІТОГО
T1-T4	T5-T8		
30	60	10	100
ВСЬОГО БАЛІВ			100

МОДУЛЬ	ТЕМА	ФОРМА ЗВІТНОСТІ	БАЛИ
1	2	3	4
1	1	Контрольна робота (виконується в аудиторії) під час 1 залікового тижня	0-30
	2		
	3		
	4		
2	5	Перевірка контрольної (виконується протягом семестру під в ході самостійної роботи) 2 заліковий тиждень	0-60
	6		
	7		
	8		

ІТОГОВИЙ КОНТРОЛЬ	ЗАЛІК	10
ВСЬОГО БАЛІВ		100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

A+	За сумою балів КР-М1 і КР-М2, заліку. Здобувач(ка) у повному обсязі опанував(ла) матеріал курсу, надав(ла) додаткові матеріали та приклади за темами. Відповів(ла) на додаткові питання. Розширив(ла) КР-М2 до рівня тез конференції. Подача КР М2 акуратна, без помилок
A	За сумою балів КР-М1 і КР-М2, заліку. Здобувач(ка) у повному обсязі опанував(ла) матеріал курсу, надав(ла) додаткові матеріали за темами. Подача КР-М2 акуратна, без помилок
A-	За сумою балів КР-М1 і КР-М2, заліку. Здобувач(ка) у повному обсязі опанував(ла) матеріал курсу, подача КР-М2 акуратна, без помилок
B	За сумою балів КР-М1 і КР-М2, заліку. Здобувач(ка) у повному обсязі опанував(ла) матеріал курсу, але зробив(ла) декілька незначних помилок у КР-М2.
C	За сумою балів КР-М1 і КР-М2, заліку. Здобувач(ка) у повному обсязі опанував(ла) матеріал курсу, але зробив(ла) значні помилки у КР М2, є невеликі проблеми з форматкуванням
D	За сумою балів КР-М1 і КР-М2, заліку. Здобувач(ка) не у повному обсязі опанував(ла) матеріал курсу, роботи КР-М1 і КР-М2 виконані на недостатньому рівні із значними недоліками (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, відсутність творчого підходу тощо), наявні проблеми з форматкуванням
E	За сумою балів КР-М1 і КР-М2, заліку. Здобувач(ка) в недостатньому обсязі опанував(ла) матеріал курсу, виконана КР-М2 має багато значних недоліків (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, невідповідність завданню, невчасна подача виконаної роботи, неохайність подання тощо).
FX	Пропуск рубіжних форм контролю

Більш детально критерії оцінювання навчальних досягнень приведено: Більдер Н. «Психологія творчості»: методичні рекомендації для організації аудиторної і самостійної роботи. Харків, ХДАДМ, 2017. 35 с.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою стогового контролю є залік.

Рубіжні етапи контролю здійснюються згідно графіку: 1 модуль – 1 «модульний» тиждень, 2 модуль – згідно з графіком навчального процесу ХДАДМ, під час залікової сесії (2 «модульний тиждень»).

Для отримання заліку достатньо отримати 60 і більше балів за рубіжний контроль (1 модуль) і виконання контрольної роботи (2 модуль).

Для допуску до складання заліку з дисципліни «Психологія творчості», необхідно отримати не менш 54 рейтингових балів.

Студент, який отримав у період проведення рейтингового контролю від 60 і більше балів, має право отримати залік («автомат») без додаткового опитування.

Для тих студентів, які бажають покращити результат навчальних досягнень, передбачено складання заліку.

Під час заліку студент може отримати від 1 до 10 балів.

Опитування здійснюється у формі on-line тестування. Час тестування встановлює і узгоджує на кафедрі викладач. Студент має право брати участь у такому тестуванні тільки один раз.

ОСНОВНІ ЕЛЕМЕНТИ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ТА ЇХ ОЦІНКА В БАЛАХ

1. Виконання контрольної роботи під час аудиторних занять – від 0 до 30 балів.
2. Написання контрольної роботи, що виконується під час самостійної роботи – від 0 до 60 балів
3. Залік – від 0 до 10 балів.
4. Виконання тестових завдань – від 0 до 10 балів.
5. Публікація в студентських наукових виданнях, виступ на конференції СНТО з доповіддю (тематика кафедри МККП, тема та зміст доповіді мають бути узгоджені з викладачем) – до 10 балів.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
1	2	3
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
75-81	C	
64-74	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

СИСТЕМА БОНУСІВ

Максимальна кількість балів: 10.

Передбачено додаткові бали за виступ на конференції або публікацію тез доповідей за темою дослідження, виконаних в межах дисципліни «Психологія творчості» за темою, узгодженою з викладачем.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Гріффітс Кріс, Кості Меліна. Посібник із креативного мислення. К.: 2020. 288 с.
2. Де Боно Едвард. Гениально! Инструменты решения креативных задач. Альпина Паблишер. 2020. 381 с.
3. Ильїна Н. Психологія творчості та обдарованості. К., Університетська книга, 2018. 227 с. URL: <https://www.yakaboo.ua/psihologija-tvorchosti-ta-obdarovanosti.html>
4. Келлі Т, Келлі Д. Психологія творчості. Світло, сутінки і темна ніч душі. К.: Основи, 2020. 295 с.
5. Міллер Аліса. Драма обдарованої дитини та пошук справжнього Я. Видавництво Ростислава Бурлаки. 2022. 160 с.

Допоміжна

6. Бакал Сафі. Шалені задуми. К., 2020. 368 с.
7. Браун Полін. Естетичний інтелект. К.: ФАБУЛА. 2022. 272 с.
8. Голви Тимоти. Работа как внутренняя игра. Раскрытие личного потенциала. Манн, Иванов и Фербер. 2018. 270 с.

9. Мэнн Сэнди. Взлом психологии: Все психологические теории в одной книге. Альпина Паблишер. 2020. 320 с.
10. Чиксентмихайи Михайи. Поток. Психология оптимального переживания. Альпіна Україна. 2020. 461 с.

Розширений список літератури наведено у методичних матеріалах до вивчення дисципліни «Психологія творчості». Також на заняттях викладач може порекомендувати додаткові джерела інформації.